

6. TEMA - Millî Kültürümüz

1. Etkinlik: Okuduğunuz şiirde geçen bazı kelimelerin anlamları aşağıda verilmiştir. Bu bilgilerden hareketle şiirde geçen kelimeleri bularak bulmacayı tamamlayınız.

Soldan Sağa:

1. Tasa, kaygı, üzüntü.
2. Büyük ve süslü çadır, çerge.
3. Bir süre ayrı kaldığı bir yere veya yakınlarına kavuşma.
4. Elmas, yakut vb. değerli taşlar, mücevher.
5. Baş, kafa.
6. Yıkık, harap.
7. Ermiş.
8. Kenar, köşe, yer.

Yukarıdan Aşağıya:

1. Keskinleştirilmiş, bilenmiş.
2. Ev, aile, soy.
3. Baş, başkan, reis.
4. Aşiret, boy.
5. Göğüs, gönül, yürek.
6. Sınır.
7. Sağlam, güçlü ve iyi gelişmiş.

SOLDAN SAĞA

- 1 GAM
- 2-OTAĞ
- 3-SILA
- 4-CEVAHİR
- 5-SER
- 6-VİRAN
- 7-EREN
- 8-BUCAK

YUKARIDAN

AŞAĞIYA

- 1-ZAĞLI
- 2-OCAK
- 3-SERVER
- 4-OYMAK
- 5-SİNE
- 6-HUDUT
- 7-GÜRBÜZ

* Tema boyunca öğreneceğiniz kelime ve kelimelerin anlamlarını ders kitabınızın sonu "Kelime Defterim" bölümüne yazınız.

2. Etkinlik

A) Aşağıdaki soruları şiirden hareketle cevaplayınız.

1. Şiirde kullanılan görseller Anadolu'nun hangi özelliklerini yansıtmaktadır?
2. Şair, " Bize ana kucağıdır o eller." ifadesiyle ne anlatmak istemiştir? Anlatmaya çalışınız.
3. Sizce toplulukları millet yapan değerler nelerdir?

B) Şiirden hareketle arkadaşlarınıza yöneltmek üzere iki soru hazırlayınız.

1. .... 1. "Bu devlete orada temel atıldı." dizesinde şair nereyi kastetmektedir?
2. .... 2. Şairin Anadolu'yu Kabe toprağına benzetmesinin sebebi nedir?

1-Anadolu'nun kültürünü ve turistik yerlerini yansıtmaktadır.
2-İnsanlar bebekliklerinde kendilerini güvende hissettikleri tek yer annelerinin kucaklarıdır. Şair de Anadolu'yu bu yönüyle ana kucağına benzetmektedir.
3-Kültür, tarih, konuşulan dil, din, vatan toprağı, örf ve adetler, gelenekler vs.

3. Etkinlik

A) Şair, şiirle başlık arasında nasıl bir ilişki kurmuştur? Açıklayınız.

Şair şiirinde Anadolu'yu ve ona duyduğu sevgiyi anlattığı için başlığı Anadolu olarak belirlemiştir.

B) Bu şiirin şairi siz olsaydınız başlığınızı ne olurdu? Başlık önerilerinizi yazınız.

ANA KUCAĞI

4. Etkinlik: Aşağıda sonuç paragrafı verilen metnin giriş ve gelişme paragraflarını metnin anlam bütünlüğünü sağlayacak şekilde yazınız.

KÜLTÜR MİRASLARIMIZ

Kültürel miras, bizden önce yaşayan nesiller tarafından oluşturulmuş, tüm dünya tarafından değerli görüldüğüne inanılan eserlere ve geleneklere verilen isimdir. Mimari eserler, heykeller, resimler, arkeolojik eserler, kitabeler, insan ürüne yada doğal yollarla oluşmuş sitler gibi eserler ile törenler, adetler gibi tarihi, sanatsal ya da bilimsel olarak evrensel değerlere sahip olan her şey birer kültürel mirastır.

Türkiye de çok eski ve köklü bir tarihe sahip olduğu için kültürel miras bakımından çok zengin bir ülkedir. Bunlardan bazıları şunlardır: Karagöz Oyunları, Kırkpınar Yağlı Güreşleri, Aşıklık Geleneği, Nevruz, Mevlevi Sema Töreni, Meddahlık, Kapadokya ve Göreme Milli Parkı, İstanbul'daki Tarihi Yerler, Hattuşaş, Nemrut Dağı, Pamukkale, Safranbolu, Truva Antik Kenti, Efes Antik Kenti...

Bütün bunlar bizim kültürümüzün zenginlikleridir. Bu kültür zenginliği Türkiye'yi dünyada eşsiz bir ülke yapmaktadır. Bize düşen görev ise bu zenginliğe sahip çıkmak ve kültürümüzü daha da yüceltmektir.

5. Etkinlik

A) Aşağıda tanıtılan geleneksel oyunlarımızı inceleyiniz.

Mendil Kapmaca

İki gruba ayrılarak oynanır. Gruplar tek sıra hâlinde karşı karşıya gelirler. Oyun yöneticisinin elinde tuttuğu mendil, her gruptan gelen birer oyuncunun "Başla!" komutundan sonra mendili kapmasıyla oyuncunun çevresinden dolanarak mendili oyunun yöneticisine getirir. Bu oyun, mendili ilk kapam oyuncuya ikinci kez sıra gelene kadar devam eder. Sırası önce gelen grup, oyunu kazanmış olur.

Kulaktan Kulağa

Oyuna katılacak bütün oyuncuların yan yana oturmaları gerekmektedir. Sıranın ucunda oturan oyuncu, yanındaki arkadaşının kulağına herhangi bir cümle fısıldar. Bu oyuncu da duyduğu cümleyi diğer yanındaki

ının kulağına tekrar eder. Bu, e sıranın sonuna kadar gider. sonundaki oyuncu duydukları sesle tekrarlar. Daha sonra oyuncu oyunun başında söylediğini yeniden ama bu kez yüksek söyledikten sonra son oyuncu jana kadar sözün ne kadar der taya çıkar.

Selçuk YILDIRIM

B) Siz de geleneksel oyunlarımızdan birini arkadaşlarınıza tanıttınız. Sınıfta tanıtılan oyunlardan beğendiğiniz birini sınıfta arkadaşlarınızla oynayınız.

• SAKLAMBAÇ - (SOBE SOBE)

Oyundan önce aşağıdaki şekilde sayışma yapılarak ebe belirlenir.
Üsüynen bitti, ucu yitti.
Bal ballı hoca, ballı hoca.
Şaptan şabadan, kuş dili cabadan.

Bir kale belirlenir. Ebe kalede gözlerini kapatarak belirlenen sayıya kadar (20-30 gibi) sayar. Sayma bitince "Yanın yören, sağım solum sobe, saklanmayan ebe" der ve gözlerini açar. Ebe saklanan oyuncuları bulmaya başlar. Ebe herkesi bulursa (sobelirse) içlerinden birini ebe seçer, veya en önce sobelenen ebe olur. Eğer ebe yanlış kişiyi sobelirse "Çanak çömlek patladı" olur ve oyun yeniden başlar.

6. Etkinlik: Aşağıda "Anadolu" ve "Kardeşim" şiirlerinden verilen bölümleri okuyunuz. Altı çizilmiş olan kelimeleri inceleyiniz. İncelediğiniz kelimeler ve verilen bölümlerden hareketle bu iki şiirin benzer ve farklı yönlerini belirleyerek aşağıya yazınız.

ANADOLU

(...)

Rıza, canım o ellere kurbandır.
Sinesinde yatan, atan, anandır.
Anadolu asıl eski yatandır.
Anamızın kucığıdır o eller.

Rıza Tevfik BÖLÜKBAŞI

KARDEŞİM

(...)

Tabiata Veysel Âşık
Topraktan olduk gardaşık
Aynı yolcuyuz yoldaşık
Sen yolcusun ben bac mıyım?

Aşık Veysel ŞATIROĞLU

*Bac: Değersiz, kıymeti olmayan, önemsiz.

Benzer Yönleri

Farklı Yönleri

Benzer Yönleri

- Her iki şiirde de kafiye vardır.
- Her iki şiirde de şairler isimlerine yer vermişlerdir.
- Üç dize kendi aralarında kafiyelidir.

Farklı Yönleri

- "Anadolu" şiirinde günümüz İstanbul Türkçesi kullanılmıştır. "Kardeşim" şiirinde şiveli bir dil kullanılmıştır.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Etkinlik: Aşağıdaki fotoğrafı inceleyiniz. Bu fotoğrafın sizde uyandırdığı duygu ve düşüncelerden hareketle hikâye edici bir metin yazınız.

KİLİM

Anadolu'da bir köyde Şükran isimli bir kız yaşarmış. Şükran o kadar güzel kilim işlemiş ki Şükran'ın işlediği kilimleri görenlerin hayranlıktan adeta dilleri tutulmuş.

Şükran kilimleri büyük bir özenle dokurmuş. Rahmetli annesi öğretmişti Şükran'a kilim dokumayı.

Şükran her gün kilim dokur ve her ay sonunda da bu kilimleri pazara götürüp satarmış. Çünkü Şükran ailesinin geçimine katkı sağlamak zorundaymış.

Bir gün pazarda kilim satarken büyük bir tüccar Şükran'ın kilimlerini çok beğenmiş ve hepsini satın almış. Tüccar Şükran'a daha fazla kilim dokumasını söylemiş.

Böylece Şükran aile bütçesine daha fazla katkı sağlamış.

8. Etkinlik: Aşağıdaki kelime ve ekleri örneklerdeki gibi birleştirerek birer cümlede kullanınız.

A)

Kelime	Ek	Ek Gelen Kelime	Cümlem
Anadolu	yalın	Anadolu	Anadolu bizim yuvamızdır.
	-i	Anadolu'yu	Anadolu'yu karış karış gezdik.
	-e	Anadolu'ya	- Anadolu'ya gezi programları yapacağız.
	-de	Anadolu'da	- Anadolu'da gezilmesi gereken bir sürü yer var.
	-den	Anadolu'dan	- Tüm dünya Anadolu'dan çok şey öğrenmiştir.

B)

Kelime	Ek	Ek Gelen Kelime	Cümlem
can	-im	canım	Anadolu benim canımdır.
	-in	canın	Anadolu senin canındır.
	-i	.....	Anadolu onun canıdır.
	-imiz	.....	Anadolu bizim canımızdır.
	-iniz	.....	Anadolu sizin canınızdır.
	-leri	.....	Anadolu onların canıdır.

C) "Anadolu" şiirinde, çoğul, hâl ve iyelik eki almış kelimelerden örnekler yazınız.

Hâl Eki Alanlar

devlete

- yurdu
- Bize
- soyunu
- Anadolu'dan
- meydana
- yaylasında

Çoğul Eki Alanlar

- Osmanlılar
- Ataların
- Kahramanlar
- eller
- gaziler
- Memleketler

İyelik Eki Alanlar

- Osman'ın
- Tuğrul Bey'in
- Milletimiz
- Ataların
- Erenlerin

* GELECEK DERSE HAZIRLIK

Sınıfınızda anlatmak üzere bir yemeğin malzemelerini ve yapılış aşamalarını öğreniniz.